

**Використані джерела**

- Рекомендацій парламентських слухань на тему: «Сучасний стан, шляхи і перспективи реформи у сфері охорони здоров'я України» <https://www.apteka.ua/article/235648>
- Сайт КП «Тернопільський міський лікувально-діагностичний центр» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://tmldc.te.ua>

**Магас Анна**

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту та публічного управління Овсянюк-Бердадіна О. Ф.)

**ІНСТРУМЕНТИ ФОРМУВАННЯ ЯКОСТЕЙ ЕФЕКТИВНОГО МЕНЕДЖЕРА**

Однією з головних умов зростання конкурентоспроможності організацій є спрямування організаційних ресурсів у сферу професійного розвитку менеджерів, а саме на програми, що мають чіткі цілі і структуру розвитку, створену самими менеджерами і їхніми безпосередніми керівниками, що заздалегідь сплановані і знаходяться в компетенції топ-менеджерів. За допомогою коефіцієнту лінійної кореляції Пірсона аналіз найбільших 500 світових ТНК з рейтингу FinancialTimes Global 500 показав, що найвищий кореляційний зв'язок (0,78) між затратами на підготовку менеджерів та ринковою капіталізацією ТНК існує в тих корпораціях, які застосовують програми управлінського розвитку інтегративного типу (табл. 1).

Таблиця 1

Зв'язок між фінансовими витратами на корпоративне навчання менеджерів та ринковою капіталізацією провідних ТНК світу за типами управлінського розвитку<sup>1</sup>

Типи управлінського розвитку за А.Мамфордом	Найменування ТНК	Ринкова капіталізація, млрд. дол.*	Витрати на корпоративне навчання менеджерів, млн. дол.**
1	2	3	4
Виконавський (сильний зв'язок з виконанням завдань, слабкий зв'язок з навчанням)	PetroChina	423,9962	79,0
	China Mobile	298,0932	54,0
	Petrobras	208,3907	60,0
	Berkshire Hathaway	206,9243	74,0
	Total	178,5543	49,0
Інтегративний (сильний зв'язок з виконанням завдань і навчанням)	General Electric	369,5694	980,0
	Microsoft	264,1319	570,0
	AT&T	231,1681	200,0
	Procter & Gamble	215,6401	650,0
	British Petroleum	191,8436	210,0
	Johnson & Johnson	183,7508	460,0

Продовження табл. 1

1	2	3	4
Тренінговий (сильний зв'язок з навчанням, слабкий зв'язок з виконанням завдань)	Exxon Mobil	452,5051	79,0
	Gazprom	299,7644	160,0
	Royal Dutch Shell	220,1102	67,0
	Nestle	197,2153	38,0
	Chevron	177,2653	47,0
Стихійний (слабкий зв'язок з навчанням і виконанням завдань)	Industrial & Commercial Bank of China	277,2355	29,0
	Wal-Mart Stores	210,9732	24,0
	HSBC Holdings	195,7679	22,0
	China Construction Bank	176,4735	30,0

<sup>1</sup>Примітки. \* – за даними рейтингу Financial Times Global 500 2008.

\*\* – адаптовано звіти 20-ти провідних ТНК світу [1]

Слід зауважити, що такі програми характерні для ТНК, які створюють істотну частку доданої вартості у кінцевому продукті: GeneralElectric, Microsoft, AT&T, Procter&Gamble, BritishPetroleum і Johnson&Johnson.

В Україні існують відмінності у підходах до професійного розвитку менеджерів щодо орієнтованості розвитку, стратегій управлінської професіоналізації, форм навчання менеджерів, механізмів та інструментів розвитку.

Загалом на професійний розвиток менеджерів найбільший вплив (майже 60%) мають події, які безпосередньо пов'язані з виконанням менеджерами своїх професійних обов'язків.

Істотну вагу з-поміж подій, які впливають на формування досвіду управління і професійний розвиток менеджерів, мають ті, що пов'язані з робочими завданнями (блізько 50%), зокрема такі: організація нового виробництва, виведення бізнесу з кризи, реалізація інноваційного проекту, виконання нового завдання, перехід на посаду з більшим масштабом управлінської діяльності, перша робота, пов'язана з виконанням управлінських і контрольних функцій, отримання досвіду на першому місці роботи. Невдачі становлять 24%, взаємодії з керівниками – 15%. При цьому існує низка подій (блізько 11%), які не можна віднести до вищезгаданих категорій: підготовка резерву менеджерів у зв'язку із плановими ротаціями, вимушена реструктуризація та скорочення штатів у кризових умовах, звільнення ключових працівників компанії або звільнення людини, на яку розраховують [2].

Важливе значення для професійного розвитку менеджерів мають управлінські компетенції, що формуються із таких компонентів, як знання, навики, здібності, позиція чи установки, тобто ставлення до окремих людей і подій та поведінка. Різноманітні управлінські компетенції менеджери організацій можуть здобути як в своїй країні, так і за кордоном.

### Використані джерела

1. Кулик Ю. Інтернаціоналізація професійного розвитку менеджерів //Ю. Кулик. – Дисертація на здобуття науково ступеня к.е.н. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/suak/corp.exe?&I21DBN=SAUA&P21DBN=SAUA&S21STN>
2. Майсюра О.М. Про ефективність використання особистого часу (до питання тайм-менеджменту) / О.М. Майсюра // Актуал. пробл. економіки . – 2010. – N 2. – С. 196–200.
3. Овсянок-Бердадіна О. Ф. Підходи до формування функціонально адаптованого менеджера / О. Ф. Овсянок-Бердадіна // Науковий журнал "Інтелект XXI". – 2017. – Випуск 4. С. 104-107

**Манько Марія**

(науковий керівник: к.е.н., доцент кафедри менеджменту  
та публічного управління ТНЕУ Скочиляс С. М.)

## **СТАНОВЛЕННЯ І РОЗВИТОК ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ ТА ЇЙ ВПЛИВ НА НАЦІОНАЛЬНУ ЕКОНОМІКУ**

Цифрова економіка — це економіка, яка базується на цифрових комп'ютерних технологіях. Її іноді називають інтернет-економікою, новою економікою, або веб-економікою. Останнім часом, вона часто переплітається із традиційною економікою, тим самим ускладнюючи їх чітке розмежування. Під цифровою економікою розуміють виробництво, продажі і постачання продуктів через комп'ютерні мережі.

В процесі функціонування, цифрова економіка реалізує такі основні складові:

- підтримуюча інфраструктура (апаратне та програмне забезпечення, телекомунікації, мережі та ін.);
- електронний бізнес (бізнес та будь-які процеси, які організація проводить через комп'ютерні мережі);
- електронна комерція (дистрибуція товарів через Інтернет) [5].

Наш час характеризується розвитком електронного середовища, та поступовим переходом до інформаційної цивілізації. Тому, у сучасному світі, усі розвинуті країни світу почали спрямовувати свої сили на розвиток цифрової економіки.

Для країн, що знаходяться у ЄС, при побудові цифрової економіки базовим орієнтиром слугить Цифровий порядок. У ньому чітко визначено план дій та заходів щодо досягнення конкретних цілей до 2020 року. Також, важливим є процес створення Єдиного цифрового ринку у ЄС.

В український ринок, цифрова економіка увійшла відносно недавно. Ще у 2017 році, однією із основних проблем становлення цифрової економіки в Україні – була відсутність системної державної політики у цій сфері. Тобто, Україна – єдина країна у Європі, яка не мала власного «цифрового» бачення. На